

24 JANUARI 2025 - Vlaamse Nutsregulator – Deontologische code van de Raad van Bestuur

Vastgesteld door de Raad van Bestuur van de Vlaamse Nutsregulator op 24 januari 2025:

Principe 1: Respecteren van voorafgaande voorwaarden bij aanvaarding mandaat

Artikel 1. Het opnemen van een bestuursmandaat moet zorgvuldig overwogen worden: het is geen eretitel, maar een functie waarbij men verantwoordelijkheid moet nemen die tijd en inzet vereist, en die ook het nodige professionalisme vergt. Een bestuurder moet zich bewust zijn van de rechten, de plichten en de verantwoordelijkheden, waarmee hij of zij akkoord gaat door het aanvaarden van een bestuursmandaat.

Dit houdt in:

- a) De bestuurder informeert zich grondig alvorens een mandaat te aanvaarden.
- b) Een bestuursmandaat kost tijd en dient uitgeoefend te worden met het nodige professionalisme. De bestuurder moet er daarom voor zorgen enkel die mandaten op te nemen waarvoor volle inzet mogelijk is.
- c) De bestuurder erkent te beschikken over competenties en nuttige ervaringen voor de goede uitvoering van het bestuursmandaat.
- d) De bestuurder kent en respecteert het decretaal kader waarin de Vlaamse Nutsregulator werkzaam is, het Europese kader van toepassing op energieregulators, het Huishoudelijk Reglement en de voorliggende deontologische code.
- e) De bestuurder neemt kennis van de missie, de taken, de bevoegdheden, de doelstellingen en de basisprincipes inzake de werking van de Vlaamse Nutsregulator, zoals opgenomen in het Decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator, en streeft ernaar dat de Raad van Bestuur voornoemde decretale bepalingen als toetssteen hanteert bij de uitstippeling van zijn strategie.

Principe 2 : Concentreren op taken eigen aan de bestuurder

Artikel 2. Er wordt verwacht van een bestuurder dat hij/zij een aantal duidelijk afgeijnde taken vervult. Het is noodzakelijk dat de bestuurder deze taken vervult, zonder daarbij verder te gaan dan zijn specifieke prerogatieven.

Dit houdt in:

- a) De bestuurder waakt over een efficiënte werking van de Raad van Bestuur en van eventuele gespecialiseerde comités.
- b) Als de bestuurder het gevoel heeft dat de legale en reglementaire verplichtingen niet worden gerespecteerd, dan heeft de bestuurder de plicht om onmiddellijk te reageren, en vervult hij/zij hiermee zijn civiele en strafrechtelijke verantwoordelijkheden.
- c) De bestuurder verifieert dat de Raad van Bestuur daadwerkelijk het dagelijks bestuur superviseert en de onderneming controleert.
- d) De bestuurder vergewist zich ervan dat de Raad van Bestuur de strategische doelstellingen van de Vlaamse Nutsregulator bepaalt in lijn met het decretale kader en dat die in een ondernemingsplan of andere strategische en/of meerjaren/beleidsplannen worden vertaald, met de nodige structuren en (personele en financiële) middelen om deze objectieven te bereiken.

- e) De bestuurder zorgt met de Raad van Bestuur ervoor dat de juiste personen aan het roer staan van de Vlaamse Nutsregulator (met name de Algemeen Directeur, zoals bedoeld in het Huishoudelijk Reglement, en de andere leden van het College van Directeurs) om de uitgestippelde koers uit te werken en uit te voeren. De bestuurder zorgt met de Raad van Bestuur voor het opvolgen van de performantie van de Algemeen Directeur, de andere leden van het College van Directeurs en deze van de organisatie.

Artikel 3. Bovenop de taken eigen aan de bestuurder, vervult de Voorzitter taken eigen aan zijn specifieke rol:

- a) De voorzitter is verantwoordelijk voor de goede werking van de Raad van Bestuur.
- b) De voorzitter neemt de nodige maatregelen om een vertrouwensklimaat te ontwikkelen binnen de Raad van Bestuur door te zorgen voor open discussies, een constructieve benadering van uiteenlopende standpunten en de naleving van de beslissingen genomen door de Raad van Bestuur.
- c) De voorzitter waakt erover dat er een efficiënte samenwerking is tussen de Raad van Bestuur, de andere organen (College van Directeurs en Expertenraad) en het uitvoerend management (de Algemeen Directeur en zijn managementteam).
- d) De voorzitter onderhoudt een nauwe relatie met de Algemeen Directeur en geeft hem steun en advies, maar respecteert hierbij de uitvoerende verantwoordelijkheden van de Algemeen Directeur en het College van Directeurs.
- e) De voorzitter waakt er over dat de bestuurders tijdig adequate, gelijke en precieze informatie ontvangen voor de vergaderingen, en indien nodig, tussen de vergaderingen.
- f) De voorzitter waakt er over dat alle bestuurders kunnen bijdragen aan de discussies binnen de Raad van Bestuur en dat de raad voldoende tijd neemt voor reflectie en discussie alvorens een beslissing te nemen.
- g) De voorzitter waakt er over dat de nieuwe bestuurders een adequate introductie krijgen die hen toelaat om snel te kunnen bijdragen aan de discussies binnen de Raad van Bestuur.
- h) De voorzitter neemt het initiatief om regels vast te leggen over de communicatie met de buitenwereld.
- i) De voorzitter waakt er over dat de rol van iedereen (voorzitter, bestuurder, Expertenraad, College van Directeurs, Algemeen Directeur, ...) duidelijk vastgelegd wordt.

Artikel 4. In geval de bestuurder deelneemt aan een gespecialiseerd comité, dan respecteert deze daarbij volgende principes:

- a) De bestuurder engageert zich om dezelfde standaarden van betrokkenheid, ethiek en professionalisme te hanteren als diegene die vooropgesteld zijn in dit charter voor zijn lidmaatschap aan de Raad van Bestuur;
- b) De bestuurder zorgt ervoor dat het comité op regelmatige tijdstippen bijeenkomt en zich focust op de toegewezen onderwerpen;
- c) De bestuurder engageert zich om op een adequate manier vanuit dit comité te rapporteren aan de Raad van Bestuur, aangezien deze laatste de finale verantwoordelijkheid draagt.

Principe 3: Verdedigen van de belangen van de Vlaamse Nutsregulator

Artikel 5. Een van de basisprincipes van deugdelijk bestuur is dat de bestuurder allereerst handelt in het belang van de organisatie die hij/zij bestuurt:

- a) De bestuurder behoudt in alle omstandigheden (van analyse, over beslissing, naar actie) zijn/haar onafhankelijkheid, en laat zich niet onder druk zetten. De bestuurder verdedigt daarbij steeds de belangen van de Vlaamse Nutsregulator.
- b) Wanneer er een beslissing zou genomen worden door de Raad van Bestuur, die de Vlaamse Nutsregulator volgens de bestuurder zou schaden, dan engageert de bestuurder zich om zijn bezwaren duidelijk te maken.
- c) De bestuurder waakt erover dat belangenconflicten op een professionele manier aangepakt worden binnen de Raad van Bestuur.
- d) Alle bestuurders hebben de wettelijke verplichting om te handelen in het belang van de organisatie.
- e) De bestuurder mag de maatschappelijke belangen niet uit het oog verliezen.

Principe 4: Streven naar een onafhankelijke positie

Artikel 6. Onafhankelijkheid is primordiaal bij het uitoefenen van een bestuursmandaat. Dit principe is bovenal een "state of mind". De bestuurder moet een onafhankelijke houding aannemen tegenover interne personen van het bedrijf, en meer algemeen, tegenover alle belanghebbenden.

Dit houdt in:

- a) Elke bestuurder streeft voortdurend naar een onafhankelijke opstelling.
- b) De bestuurder laat zich in zijn analyse of beslissingen niet beïnvloeden door persoonlijke belangen, noch door eventuele relaties met belanghebbenden.
- c) De bestuurder informeert het beheersorgaan op voorhand wanneer er een belangenconflict zou zijn, waarbij hij of zij direct of indirect zou betrokken zijn. De bestuurder onthoudt zich vervolgens van debatten en besluitvorming over de betrokken kwestie.
- d) De bestuurder respecteert de bepalingen rond belangenconflicten, opgenomen in artikel 18 van het Decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator en artikel III.37 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.
- e) De bestuurder respecteert de decretale vereisten inzake onafhankelijkheid opgenomen in artikel 4, §4 van het Decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator.
- f) De bestuurder respecteert de onverenigbaarheden opgenomen in artikel 17 van het Decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator.

Principe 5: Volgen van ethische standaarden

Artikel 7. Goed bestuur wordt in belangrijke mate gedreven door zowel gedrag, als normen. Elke bestuurder moet hoge ethische standaarden hanteren; dit is de basis van goed bestuur. Het respecteren van deze ethische standaarden moet bijdragen aan de geloofwaardigheid en

betrouwbaarheid van de Vlaamse Nutsregulator. Het volgen van ethische standaarden heeft zowel betrekking op het eigen gedrag van de bestuurder, als op het toezicht houden op de acties van het College van Directeurs, de Algemeen Directeur en zijn managementteam.

Dit houdt in:

- a) De bestuurder gedraagt zich integer. Hierbij is het belangrijk dat de bestuurder zichzelf uitdaagt om niet enkel naar de letter van de wet te handelen, maar belang hecht aan de essentie van de wet. Ethiek gaat verder dan de letterlijke bepalingen van de wet en dient door de bestuurder zo geïnterpreteerd te worden.
- b) De bestuurder bezit persoonlijke en professionele kwaliteiten die beantwoorden aan de hoogste normen van eerlijkheid en loyaliteit.
- c) De bestuurder is transparant over voordelen die hij ontvangt en die kunnen worden beschouwd als een potentiële beïnvloeding van zijn integriteit of beoordelingsvermogen. De bestuurder voorkomt elke schijn van partijdigheid. Daarom mag er geen enkele vermenging zijn van zijn privé of professionele belangen enerzijds en het algemeen belang of de belangen van de Vlaamse Nutsregulator anderzijds;
- d) De bestuurder gebruikt zijn positie niet om iets gedaan te krijgen van een leverancier, netbeheerder of andere marktpartij voor zichzelf, zijn werkgever, familie of vrienden;
- e) Een bestuurder behandelt geen dossiers (vb. selectie, boeteprocedures, rechtszaken, ...) waarbij zijn werkgever, familie of vrienden betrokken zijn;
- f) Een bestuurder maakt geen misbruik van voorkennis. Als bestuurder kan je weet hebben van toekomstige beslissingen of regelgeving die een financiële weerslag kunnen hebben op jezelf of derden. Zolang die beslissingen niet zijn bekendgemaakt, mag je geen informatie daarover meedelen aan derden, noch deze voorkennis gebruiken om jezelf of een derde financieel te bevoordelen of te beschermen.

Principe 6: Zich gepast gedragen bij besluitvorming

Artikel 8. Het gedrag van de bestuurder tijdens debatten en besluitvorming binnen de Raad van Bestuur heeft een substantiële impact op de kwaliteit van het bestuur van de Vlaamse Nutsregulator. De individuele bestuurder moet het gepaste gedrag hanteren wanneer beslissingen worden genomen. Dit houdt in dat hij een juist evenwicht vindt tussen het uitdrukken van zijn individuele mening en het verdedigen van collegiale beslissingen.

Dit houdt in:

- a) De bestuurder woont regelmatig de vergaderingen van de Raad van Bestuur bij en, indien hij lid is, die van de gespecialiseerde comités. Hij neemt actief deel aan de vergaderingen en aan de debatten en besluitvorming.
- b) De bestuurder streeft naar consensus. Indien er, in uitzonderlijke gevallen, geen consensus kan bereikt worden, dan laat de bestuurder zijn afwijkende positie optekenen in de notulen. Desalniettemin, naar buiten toe geeft de bestuurder aan dat het een beslissing was die collegiaal genomen is, ongeacht zijn persoonlijke mening.
- c) Als college neemt de Raad van Bestuur collegiale beslissingen, die alle bestuurders binden. Elke bestuurder is wel individueel en hoofdelijk aansprakelijk voor de genomen beslissingen, overeenkomstig artikel 19 van het Decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator.
- d) De bestuurder zal op geen enkele wijze, intern of extern, publiek waardeoordelen uiten over de leden van de Raad van Bestuur, het College van Directeurs, de Expertenraad, de

Algemeen Directeur en zijn management, ook niet na de beëindiging van zijn of haar mandaat.

Principe 7: Zich informeren en respecteren van vertrouwelijke informatie

Artikel 9. Informatie is de brandstof die er voor zorgt dat een bestuurder zijn mandaat kan uitoefenen. Hij heeft recht op informatie en de plicht om informatie op te vragen als hij het gevoel heeft dat deze informatie noodzakelijk is voor het uitoefenen van zijn/haar mandaat als bestuurder. De bestuurder beschouwt alle informatie die hij of zij verkrijgt in het kader van zijn mandaat a priori als vertrouwelijk.

Dit houdt in:

- a) De bestuurder moet goed, tijdig en volledig geïnformeerd zijn. In samenspraak met de voorzitter van de Raad van Bestuur, zoekt de bestuurder de informatie die hem/haar toelaat om op een onderbouwde manier te debatteren en beslissingen te nemen.
- b) De bestuurder besteedt voldoende tijd aan het doornemen van de ontvangen informatie.
- c) Behalve indien het gaat om informatie die reeds is bekendgemaakt door de Vlaamse Nutsregulator of waarvan zonder enige twijfel kan worden aangetoond dat zij behoort tot het publiek domein, bewaart de bestuurder er zich toe om absolute discretie te bewaren over de discussies en beraadslagingen in de Raad van Bestuur en over alle documenten en informatie waarvan de bestuurder in het kader van de uitvoering van zijn of haar bestuursmandaat in kennis wordt gesteld. Deze absolute discretieplicht wordt ook in acht genomen na de beëindiging van zijn of haar mandaat.
- d) De bestuurder maakt geen misbruik van de informatie die hij of zij verkrijgt via de uitoefening van zijn of haar mandaat, ongeacht of de bestuurder er nu persoonlijk voordeel uithaalt of niet, en ongeacht of het de Vlaamse Nutsregulator schaadt of niet. De bestuurder respecteert het beroepsgeheim, vermeld in artikel 25 van het Decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator. Elke schending van het beroepsgeheim door een bestuurder is een wanbedrijf, dat strafrechtelijk gesanctioneerd kan worden met een gevangenisstraf van een jaar tot drie jaar en/of een geldboete van achthonderd euro tot achtduizend euro (rekening houdend met de gerechtelijke opdecimen), overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

Principe 8: Onderhouden van expertise

Artikel 10. Een Raad van Bestuur kan niet functioneren zonder competente en betrokken bestuurders. De opleiding van bestuurders is een centraal element in deugdelijk bestuur. Elke bestuurder moet er voor zorgen dat hij zijn competenties up-to-date houdt en dat hij geïnformeerd is over zaken die van belang zijn voor zijn mandaat en de organisatie waarin hij zetelt.

Dit houdt in:

- a) De bestuurder dient steeds over de nodige competenties en voldoende kennis te beschikken met betrekking tot de werking en organisatie van de Vlaamse Nutsregulator.

- b) De bestuurder onderhoudt en versterkt zijn expertise, waarbij hij/zij rekening houdt met de steeds veranderende context waarin de organisatie zich moet waarmaken. De bestuurder kan daarbij rekenen op de ondersteuning en hulp van de organisatie.
- c) De bestuurder waakt erover dat er opleidingsplannen ontwikkeld worden voor de huidige en nieuw benoemde bestuurders.

Artikel 11. Binnen de Vlaamse Nutsregulator is er een expertenraad die als adviesorgaan fungeert voor de leden van de raad van bestuur. De leden van de expertenraad worden benoemd door het Vlaams Parlement op voorstel van de raad van bestuur. Elke bestuurder zorgt voor een adequate samenstelling van de (voordrachtlijst voor de) expertenraad en een goede samenwerking met de expertenraad.

Dit houdt in:

- a) De bestuurder zorgt ervoor dat de expertenraad bemand wordt (door opmaak van een adequate voordrachtlijst) met personen die expertise bezitten over materies die tot de bevoegdheid van de Vlaamse Nutsregulator behoren die een meerwaarde qua expertise kunnen betekenen voor de raad van bestuur en over de nodige onafhankelijkheid beschikken om deel te kunnen uitmaken van de Vlaamse Nutsregulator
- b) De bestuurder zorgt ervoor dat er relevante vragen om advies gesteld worden aan de expertenraad, met een haalbare timing en met duidelijke contouren.
- c) De bestuurder respecteert de inspanningen die de leden van de expertenraad leveren bij het opmaken van het advies. Hij geeft inhoudelijke en constructieve feedback en beantwoordt vragen tot verduidelijking van adviesaanvragen.
- d) De bestuurder zorgt ervoor dat er geen overlap ontstaat tussen de adviesvragen van de raad van bestuur aan de expertenraad enerzijds en de vragen van de raad van bestuur aan de Algemeen Directeur en zijn management
De bestuurder zorgt ervoor dat er passende praktische ondersteuning wordt voorzien voor de opstart en werking van de expertenraad, evenals een passende vergoeding voor de leden ervan.

Principe 9: Onderhouden van adequate relaties met de stakeholders

Artikel 12. De bestuurder bevindt zich niet in een vacuüm met de Raad van Bestuur. Hij moet gepaste relaties onderhouden met het Vlaams Parlement, de Expertenraad, het College van Directeurs, de Algemeen Directeur en zijn managementteam en de andere belanghebbenden van de Vlaamse Nutsregulator.

Dit houdt in:

- a) De bestuurder hecht belang aan een goede samenwerking met wederzijds respect tussen de Raad van Bestuur (en in het bijzonder de voorzitter), de overige organen, de Algemeen Directeur en het management, het Vlaams Parlement en andere belanghebbenden.
- b) De bestuurder waakt over adequate delegatiebevoegdheden en kent de delegatiebevoegdheden van de Raad van Bestuur ten opzichte van het College van Directeurs en de Algemeen Directeur en zijn managementteam.
- c) De bestuurder werkt samen met het College van Directeurs, de Algemeen Directeur en zijn managementteam, maar is hierbij waakzaam dat hij/zij zich niet inlaat met operationele zaken.

- d) De Raad van Bestuur beslist wie de communicatie met het Vlaams Parlement en de contacten met de belanghebbenden op zich neemt. Vervolgens is het belangrijk dat er regelmatig verslag uitgebracht wordt aan de Raad van Bestuur over dergelijke contacten.
- e) De voorzitter van de Raad van Bestuur zorgt er voor dat er een procedure bestaat om zulke contacten en de rapportering ervan te omkaderen.
- f) De bestuurder waakt erover dat de Raad van Bestuur een beleid opstelt ten opzichte van de belanghebbenden van de Vlaamse Nutsregulator (inclusief het Vlaams Parlement), zodat de Algemeen Directeur en het management kan rekening houden met de legitieme verwachtingen van het Vlaams Parlement en de andere belanghebbenden.
- g) De bestuurder onthoudt zich ervan om, op eigen initiatief, rechtstreekse contacten te hebben met de personeelsleden van de Vlaamse Nutsregulator in verband met de uitoefening van hun bestuursmandaat. Alle contacten met de personeelsleden van de Vlaamse Nutsregulator gebeuren via de Algemeen Directeur, tenzij:
  - 1) in uitzonderlijke gevallen het belang van de organisatie vereist dat zulke contacten rechtstreeks plaatsvinden tussen het personeelslid en de voorzitter van de Raad van Bestuur;
  - 2) de contacten plaatsvinden in het kader van de werkzaamheden van een gespecialiseerd comité en de Algemeen Directeur op de hoogte wordt gehouden van deze contacten.
- h) Een bestuurder communiceert niet in de pers en ten aanzien van de externe belanghebbenden van de Vlaamse Nutsregulator in zijn hoedanigheid als bestuurder van de Vlaamse Nutsregulator. Als de bestuurder gecontacteerd wordt door de pers of een externe belanghebbende in zijn hoedanigheid van bestuurder van de Vlaamse Nutsregulator, zal de bestuurder doorverwijzen naar de Algemeen Directeur en/of woordvoerder van de Vlaamse Nutsregulator.
- i) De voorzitter communiceert niet in de pers en ten aanzien van de externe belanghebbenden van de Vlaamse Nutsregulator in zijn hoedanigheid als voorzitter van de Vlaamse Nutsregulator, tenzij in de gevallen waarin de Raad van Bestuur hem daartoe heeft gemandateerd.
- j) De voorzitter rapporteert aan de Raad van Bestuur over de contacten met externe belanghebbenden die hij heeft in de hoedanigheid van voorzitter van de Vlaamse Nutsregulator.

Principe 10: Bevorderen evaluatiecultuur

Artikel 13. Evaluatie is de sleutel tot het bevorderen en bewaken van kwaliteitsvol bestuur. Alle nationale en internationale governance codes bevelen aan om regelmatig de werking en samenstelling van de Raad van Bestuur te evalueren. Evaluatie laat toe om waar nodig de bestuurspraktijk aan te passen en kadert binnen een constant proces van verbetering. De bestuurder moet zowel een rol spelen in de promotie hiervan, als deelnemen aan de evaluatie.

Dit houdt in:

- a) De bestuurder waakt erover dat er, onder toezicht van de voorzitter, regelmatig en op gestructureerde wijze een evaluatie wordt uitgevoerd van :
  - 1) de werking en samenstelling van de Raad van Bestuur en zijn gespecialiseerde comités;

- 2) de interactie van de Raad van Bestuur met het Vlaams Parlement, de Expertenaad, het College van Directeurs en de Algemeen Directeur en zijn managementteam;
  - 3) de inhoud van het huishoudelijk reglement, inclusief de deontologische code, en de naleving hiervan.
- b) De bestuurder participeert op actieve wijze in deze evaluatieoefening.
  - c) De bestuurder moedigt aan om de resultaten van de evaluatie binnen de Raad van Bestuur te bespreken en een actieplan voor continue verbetering op te stellen.